ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΚ ΑΘΗΝΑΣ 49
ΚΩΔ. ΑΡ. 01-2834

PRESS POST X+7 PRESS POST

ΕΛΤΑ Hellenic Post

ΕΠΑΛΞΕΙΣ

"Ἵνα σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν"

Ὀκτώβριος 2018
ἔτος 44ο
ἀρ. φύλ. 717

Γραφεῖα:
Ζήνωνος 3
104-31 Ἀθήνα
τηλ.
210 5230 948

ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Σύσκεψη γιὰ τὴν Κοινὴ Ἑλληνικὴ

Κυριακὴ 21 Ὀκτωβρίου καὶ ὥρα 6:00 μ.μ.
Αἴθουσα «Ἐπάλξεις», Ζήνωνος 3, β' ὄρ., Ὁμόνοια

Κεντρικὸ θέμα: *Προσφορώτεροι τρόποι γιὰ τὴν ἐκμάθηση, χρησιμοποίηση καὶ διάδοση τῆς Κοινῆς τῶν Ἑλλήνων γλώσσης.*

Συμμετέχουν εἰδικοὶ ἐπιστήμονες, φιλόλογοι, θεολόγοι, νομικοί.

Εἴσοδος ἐλεύθερη.

Ἐκδήλωση γιὰ τὸ ἔπος τοῦ 1940

Κυριακὴ 28 Ὀκτωβρίου καὶ ὥρα 6:00 μ.μ.
Αἴθουσα «Ἐπάλξεις», Ζήνωνος 3, β' ὄρ. Ὁμόνοια

Ὁμιλητής: κ. Γεώργιος Τσούπρας, Δρ. Θεολογίας, Σλαβολόγος.

Μηνύματα καὶ ἄσματα τοῦ ἀγῶνος θὰ ἀποδώση ἡ χορωδία Ἐπάλξεις.

Εἴσοδος ἐλεύθερη.

Οἱ δραστηριότητες συνεχίζονται

Στὴν κεντρικὴ αἴθουσα τῶν Ἐπάλξεων γίνονται:

Κάθε **Σάββατο** βράδυ στὶς **6:30 μ.μ.** συγκεντρώσεις νέων, ὁμιλία καὶ πρόβα χορωδίας.

Κάθε **Κυριακὴ** βράδυ τὴν ἴδια ὥρα ἐνδιαφέρουσες ὁμιλίες γιὰ ἐπίκαιρα θέματα ἀπὸ δοκίμους ὁμιλητές.

Καθημερινῶς παρέχονται δωρεὰν ὠφέλιμες γνώσεις ξένων γλωσσῶν, ἀρχαίων ἑλληνικῶν, ὑπολογιστῶν, μουσικῆς, παραδοσιακῶν χορῶν καὶ διοργανώνονται πολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις καὶ ἐκδρομές.

Πληροφορίες στὰ τηλ.: 210 52 30948, 6936 901606.

Οἱ Ἐπάλξεις Αἰγάλεω

Στὴν αἴθουσα τοῦ Συλλόγου «Ἁγία Μαρία Μαγδαληνὴ» στὴν ὁδὸ **Ἀναγεννήσεως 19** στὸ **Αἰγάλεω**, κάθε **Τρίτη βράδυ στὶς 7:00** μ.μ. ψάλλεται Ἱερὰ Παράκληση στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο καὶ ἐν συνεχείᾳ γίνονται ὀρθόδοξες ὁμιλίες καὶ πραγματοποιοῦνται διάφορες δραστηριότητες.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνῶστες μας τοῦ Αἰγάλεω καὶ τῶν γύρω περιοχῶν νὰ συμμετέχουν στὶς ἐκδηλώσεις αὐτὲς πρὸς ὠφέλειά των.

Πληροφορίες στὸ τηλ.: 210 59 82573.

Ἀντίσταση καὶ πάλι ἀντίσταση

Σχεδὸν ὀγδόντα ἔτη ἔχουν παρέλθει, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶστες, ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ἐκείνη πρωΐα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940, ὁπόταν σύσσωμοι οἱ Ἕλληνες, ἀρχὲς καὶ πολῖτες, βροντοφώναξαν τὸ κοσμοθαύμαστο ἐκεῖνο «ΟΧΙ» καὶ προέβαλαν γενναία καὶ ἡρωϊκὴ ἀντίσταση ἔναντι τῶν ἀδίκων, ἀτίμων καὶ ὑπούλων εἰσβολέων τῆς Δύσεως.

Ἀσφαλῶς ἡ σθεναρὰ αὐτὴ ἀπόφαση γιὰ ἀντίσταση καὶ ἀγῶνα δὲν ἦταν ἁπλῶς ἕνα ξέσπασμα στιγμιαίου ἐνθουσιασμοῦ, οὔτε ἐκδήλωση ἐπιπόλαιας ἐθνικιστικῆς ἐξάρσεως, ἀλλὰ ἦταν γέννημα τοῦ φιλελευθέρου ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ προϊὸν μακροχρονίου πρακτικῆς ἑνὸς λαοῦ ποὺ ἤξερε νὰ ψάλλη τὸν παιᾶνα «Παῖδες Ἑλλήνων, ἴτε ἐλευθεροῦτε πατρίδα», νὰ θεωροῦν εὔδαιμον τὸ ἐλεύθερον καὶ νὰ ᾄδουν «καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή, παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή».

Πράγματι, ἀπὸ τότε ποὺ οἱ Ἕλληνες ρίζωσαν στὸ φωτεινὸ τοῦτο βράχο, ἀνέπνεαν τὸν ἐλεύθερο ἀέρα τῶν ὀρέων, ἐδροσίζοντο ἀπὸ τὴν ζωογόνο αὔρα τῆς ἁλμυρᾶς θαλάσσης καὶ ἐφωτίζοντο ἀπὸ τὸν λαμπρὸ καὶ ζωηφόρο ἥλιο, ἔγιναν σύμφυτοι τοῦ σταθεροῦ ἐλευθέρου ἤθους, τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως καὶ τοῦ φωτεινοῦ δρόμου τοῦ ὁσίου, τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ὡραίου. Δὲν ἠδύναντο λοιπὸν νὰ ἔχουν ἄλλη ἐκλογή, δὲν τοὺς ἐπέτρεπε τὸ ἐσωτερικό τους εἶναι, σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν νὰ ὑπάρχουν ὡς ὑποζύγια, νὰ ζοῦν χωρὶς ἐλευθερία σκέψεως καὶ ἐνεργείας.

Βεβαίως, κατὰ τὴν μακραίωνη ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ, στὶς πολλαπλὲς ἐπιθέσεις τῶν πολυάριθμων ἐπιδρομέων, ὅπως τῶν Περσῶν καὶ τῶν Ῥωμαίων στὴν ἀρχαιότητα, τῶν πολυώνυμων Σλάβων καὶ τῶν Ἀράβων στὸν πρώιμο Μεσαίωνα, τῶν Τούρκων καὶ

συνέχεια στὴ σελ. 2

Ἡ κοινὴ Ἑλληνικὴ

Ὅπως ξέρετε, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶστες, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα εἶναι στὴν οὐσία της ἑνιαία καὶ διαρκής. Ἀναλόγως ὅμως τῶν ἱστορικῶν περιόδων καὶ τῶν διαφορετικῶν περιοχῶν ποὺ ὡμιλεῖτο, διακρίνεται σὲ διάφορες μορφὲς καὶ διαλέκτους.

Ἔτσι σχηματίστηκαν ἡ αἰολική, ἡ δωρική, ἡ ἰωνικὴ καὶ ἡ ἀττικὴ μορφὴ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἡ μικρασιάτικη, ἡ πελοποννησιακή, ἡ στερεοελλαδίτικη, ἡ ἠπειρώτικη, ἡ βορειοελλαδίτικη, ἡ κρητική, ἡ κυπριώτικη, ἡ ποντιακὴ κ.λπ. μορφὴ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

Οἱ ἀποκλίσεις ὅμως τῶν γλωσσικῶν αὐτῶν μορφῶν καὶ ἰδιωμάτων δὲν παρακωλύουν τὴν κατανόησίν των ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν ἄλλων περιοχῶν. Ἐπίσης αὐτὸ συνέβαινε καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὅπου ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν ἐπιμέρους πολλαπλῶν ἑλληνικῶν πόλεων – κρατῶν συνεννοοῦντο μεταξύ των καὶ δὲν ἀναφέρεται πουθενὰ ἡ χρησιμοποίηση μεταφραστοῦ ἢ διερμηνέως.

Ἔτσι, κατὰ τὴν ἱστορικὴ πορεία τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διαμορφώθηκαν οἱ πρωτοελληνικὲς μορφές, μετὰ οἱ μινωϊκὲς καὶ οἱ μυκηναϊκές, ὕστερα οἱ ὁμηρικές, κατόπιν οἱ προσῳδιακὲς καὶ διάφορες μορφὲς τῶν ἐπιμέρους ποιητῶν. Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς ὅμως τοῦ τετάρτου αἰῶνος, ἄρχισε ἀβιάστως μιὰ προσπάθεια συγκλίσεως τῶν ἐπιμέρους διαλέκτων μὲ κύρια ἔκφρασή των τὴν ἀττικὴ διάλεκτο, ἡ ὁποία ἔφτασε στὴν τέλεια μορφή της μὲ τὸν Ξενοφῶντα, τὸν Ἰσοκράτη, τὸν Λυσία, τὸν Πλάτωνα, τὸν Ἀριστοτέλη καὶ ὅλους τοὺς στωϊκοὺς καὶ ἐπικουρείους φιλοσόφους.

Μὲ τὶς κατακτήσεις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἡ σύγκλιση αὐτὴ ὁλοκληρώθηκε καὶ δημιουργήθηκε ἐν τοῖς πράγμασι ἡ λεγομένη κοινὴ Ἑλληνικὴ μὲ κυριώτερους ἐκφραστές της τοὺς Ἀλεξανδρινοὺς καὶ Ἀντιο-

συνέχεια στὴ σελ. 2

Πρόσκληση γιὰ συνεργασία

Πρὸς τὶς δημοκρατικὲς καὶ κοινωνικὲς κινήσεις καὶ προσωπικότητες

Ἀγαπητοί φίλοι,

Μαζὶ μὲ τοὺς ἀγωνιστικούς μας χαιρετισμοὺς σᾶς ἀπευθύνομε γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη ἔκκληση γιὰ συνεργασία καὶ σᾶς προσκαλοῦμε τὴν **Τετάρτη 10 Ὀκτωβρίου** καὶ **ὥρα 6:00μ.μ.** στὴν αἴθουσα **«Ἐπάλξεις», Ζήνωνος 3**, β' ὄρ., Ὁμόνοια, γιὰ νὰ λάβετε μέρος στὴν **κοινὴ σύσκεψη** ἐκπροσώπων, φορέων καὶ προσωπικοτήτων γιὰ τὴν λήψη ἀποφάσεων πρὸς πραγματοποίηση τῆς πολυπόθητης συνεργασίας γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου. Ἡ συνεχιζόμενη συρρίκνωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὰ αὐξανόμενα καὶ διογκούμενα ἐθνικά, μορφωτικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα καὶ ὁ ἀδέξιος καὶ ἐπικίνδυνος χειρισμός των ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους καθιστοῦν τὴν συνεργασία τῶν ὑγιῶν δυνάμεων τοῦ τό-

συνέχεια στὴ σελ. 2

Βιβλιοκριτικὴ* στὸ σύγγραμμα «Δυὸ καλοκαίρια στὰ βουνὰ»

(…) **Ἕνα βιβλίο, ποὺ δείχνει ἐμμέσως γιατὶ ἡ μικρὴ σὲ μέγεθος, μὰ τεράστια σὲ ἀξίες καὶ πολιτισμὸ Ἑλλάδα δὲν χάθηκε ποτὲ στὴν μεγάλη χρονικὴ διαδρομὴ τῆς ἱστορίας της, καὶ γιατὶ κινδυνεύει σήμερα νὰ χαθῆ, σὲ μία ἐποχὴ παγκοσμιοποίησης, στὴν ὁποία ἔχει γίνει συστηματικὴ προσπάθεια νὰ κοποῦν οἱ ἐθνικὲς ρίζες, νὰ διαστρεβλωθῆ καὶ νὰ ξεχασθῆ ἡ ἱστορία, νὰ ἀλλοτριωθῆ καὶ στὸ τέλος νὰ χαθῆ ἡ γλῶσσα, νὰ χαθοῦν τὰ Ἤθη, τὰ ἰδανικὰ καὶ οἱ ἀξίες, ἡ ἑλληνορθόδοξη Ἀνθρωπιστικὴ Παιδεία, καὶ στὸ τέλος «παιδεία»**

συνέχεια στὴ σελ. 3

«Ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός…»

Στὶς μέρες μας, ποὺ τὸ κακὸ ἐπλεόνασε, τὰ δεινά, οἱ κακουχίες, οἱ θεομηνίες, οἱ ἀρρώστιες, καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος θερίζουν κυριολεκτικὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀκούγεται συχνὰ τὸ ἐρώτημα : «Γιατί ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει τὸ κακό; Γιατί ὁ θάνατος καὶ οἱ ἀλληλοσκοτωμοί; Γιατί ὁ Θεὸς ὡς παντοδύναμος δὲν προστατεύει τουλάχιστον τοὺς ἀδύναμους, τὰ παιδιά, τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους;»

Τὸ παραπάνω ἐρώτημα, ὅσο σύνθετο καὶ ἐὰν εἶναι, μπορεῖ πραγματικὰ πολὺ εὔκολα νὰ ἀπαντηθῆ, μὲ βάση κάποια χωρία ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ λαμβάνον-

συνέχεια στὴ σελ. 4

Ἀντίσταση καὶ πάλι ἀντίσταση

συνέχεια ἀπό τή σελ. 1

τῶν Σταυροφόρων στὴν ὑστεροβυζαντινὴ περίοδο καὶ τόσων ἄλλων, οἱ Ἕλληνες εἶχαν ἐνώπιόν των πολλὲς λύσεις.

Εἶχαν νὰ ἐπιλέξουν εἴτε: α) Τὴν ἐκ φόβου ὑποταγὴ στοὺς εἰσβολεῖς, προκειμένου νὰ ἐξασφαλίσουν τὸ ζῆν ἕστω καὶ σὲ δουλεία, εἴτε β) τὴν συμφεροντολογικὴ σύμπραξη μὲ τοὺς κατακτητὲς πρὸς ἴδιον ὄφελος, εἴτε γ) τὴν ῥαγιαδίστικη συμπεριφορὰ τῶν ὑποδούλων πρὸς ἀπόκτηση κάποιων προνομίων πέρα τοῦ ἁπλῶς ζῆν, εἴτε δ) τὴν αὐθόρμητη καὶ ἀσύνετη ἔξαρση πατριωτισμοῦ, εἴτε ε) τὴν ὠργανωμένη, συνετὴ καὶ συνεργατικὴ ἀντίσταση.

Ἀναλόγως πρὸς τὴν λύση ποὺ κάθε φορὰ ἐπέλεγαν ἦσαν καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Ὅσοι ἐπέλεγαν τὴν ὠργανωμένη, συνετὴ καὶ συνεργατικὴ ἀντίσταση δὲν εἶχαν νὰ ἀντιμετωπίσουν μόνον τοὺς εἰσβολεῖς καὶ τοὺς κατακτητὲς ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑκουσίους ἢ ἀκουσίους συνεργάτες των, τοὺς προδοτικοὺς κερδοσκόπους καὶ καιροσκόπους, τοὺς τρομοκρατημένους ῥιψάσπιδες καὶ τοὺς χαμερπεῖς ῥαγιάδες.

Δυστυχῶς, παραλλήλως πρὸς τὸν Λεωνίδα, τὸν Ἀριστείδη, τὸν Θεμιστοκλῆ, τὸν Διγενῆ, τὸν Κολοκοτρώνη καὶ τοὺς μαχητὲς τῆς Πίνδου, εἴχαμε καὶ τὸν Ἱππία, τὸν Δημάρατο, τὸν Ἐφιάλτη, τοὺς αὐλοκόλακες, τὸν Πήλιο Γούση, τὸν Θανάση Βάγια, τὸν Νενέκο καὶ τοὺς πεμπτοφαλαγγῖτες. Ὅλοι αὐτοὶ καὶ οἱ ὅμοιοί των προτιμοῦσαν κάθε φορὰ τὸ βρώμικο ψωμὶ τῆς προδοσίας ἢ τῆς δουλοπρεπείας ἀπ' τὸν καθάριο ἄρτο τῆς ἐλευθέρας σκέψεως, τοῦ δημιουργικοῦ φρονήματος καὶ τῆς κοινῆς προόδου. Ἂν δὲν ὑπῆρχαν ὅλοι αὐτοί, ἡ πατρίδα μας ποτὲ δὲν θὰ ὑποτασσόταν σὲ ξένους ἢ ντόπιους δυνάστες, οὔτε θὰ γνώριζε ποτὲ πικρὲς καὶ σκοτεινὲς φιλίες.

Ἀκριβῶς γι' αὐτὸ ἡ ἡρωϊκὴ ἀπόφαση καὶ ἀντίσταση τῶν Πανελλήνων τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ἔχει παγκόσμια σημασία καὶ ἀξία, γιατὶ ἀπέδειξε γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη ὅτι οἱ σιδηρόφραχτες στρατιὲς καὶ τὰ φονικὰ ὅπλα τῶν ἀπανθρώπων καὶ ὑπανθρώπων καὶ οἱ ἰσχυρές των συμμαχίες μποροῦν μὲν νὰ σκορπίζουν τὸν θάνατο καὶ τὴν καταστροφή, δὲν μποροῦν ἐν τούτοις νὰ ἐξαλείψουν ἀπὸ τὴν γῆ τὶς πνευματικὲς ἀξίες τοῦ ὁσίου, τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ δικαίου, τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ «ἐλευθέρως ζῆν τε καὶ πολιτεύεσθαι».

Ἔχοντας λοιπὸν ὑπ' ὄψιν μας ὅλα αὐτά, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶστες, ὀφείλομε νὰ συνεχίσωμε τὴν φιλελεύθερη πρακτικὴ καὶ τὴν ἀντιστασιακὴ τακτικὴ τοῦ πνεύματος τοῦ 1940, ἄν θέλωμε νὰ εἴμαστε (ὄχι ἁπλῶς νὰ ὀνομαζώμαστε) ἀπόγονοι ἡρωϊκῶν προγόνων καὶ ἄν θέλωμε νὰ ζοῦμε ἐλεύθεροι μὲ κοινωνικὴ σύμπνοια, εἰρήνη καὶ πρόοδο.

Γύρω μας συνεχῶς πληθαίνουν φωνές, κραυγές, πιέσεις, δολοπλοκίες, ἐξαγορὲς συνειδήσεως ἀπὸ καιροσκόπους καὶ κερδοσκόπους καὶ ἀπὸ ῥιψάσπιδες καὶ ῥαγιάδες ποὺ προσπαθοῦν νὰ μᾶς ποτίσουν τὸν νοῦ μας, νὰ κερδίσουν τὴν συμπάθειά μας, νὰ ἐπηρεάσουν τὶς ἀπόψεις μας καὶ νὰ μᾶς κάνουν ὀπαδούς, οὐραγοὺς καὶ συνεργοὺς εἴτε τοῦ ἐνδοτισμοῦ των εἴτε τῆς τρομοκρατίας των εἴτε τοῦ ῥαγιαδισμοῦ των.

Δὲν μᾶς φτάνουν οἱ διεθνεῖς ἐκμεταλλευτὲς καὶ οἱ δυνατοὶ χρηματιστές, οἱ καπιταλιστὲς (οἱ κεφαλαιοκράτες), οἱ φασίστες (οἱ συνασπισμένοι δικτάτορες), οἱ νεοναζί (οἱ ἐθνικοσοσιαλιστὲς ναζιστές), οἱ μιλιταριστές (πολεμοκράτες), οἱ ἰμπεριαλιστὲς (ἐπεκτατικομανεῖς), οἱ ἄθεοι καὶ ἀνελεύθεροι μαρξιστές, τὰ μουσουλμανικὰ τόξα καὶ οἱ πανσλαβικὲς δολοπλοκίες, ἔχομε καὶ τὰ ντόπια, ἑκούσια καὶ ἀκούσια ὄργανά των, τοὺς ντόπιους δορυφόρους των, τοὺς ὑποκριτικοὺς ἐκτελεστὲς τῶν ἀπανθρώπων, ἀνθελληνικῶν καὶ ἀντιχριστιανικῶν σχεδίων των.

Ἐμπρός, λοιπόν, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶστες. Γιὰ νὰ σωθοῦμε ἀπὸ τὴν καταστρεπτικὴ δίνη τῶν ξένων ἐκμεταλλευτικῶν κυκλωμάτων καὶ τῶν ντόπιων συνεργατῶν των καὶ ὀπαδῶν των, ἄς προτάξωμε καὶ ἐμεῖς στὶς ὕπουλες ἐπιθέσεις των καθολικὴ καὶ σταθερὴ ἀντίσταση ἔναντι ὅλων καὶ ἀναβαπτιζόμενοι στὸ πνεῦμα τοῦ 1940 ἐλᾶτε νὰ συνεργαστοῦμε ὅλοι μαζί, ὥστε ἡ ἀντίστασή μας αὐτὴ νὰ εἶναι, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἑνιαία, ὠργανωμένη, συνετὴ καὶ σταθερή, γιὰ νὰ ἔχῃ ἐπιτυχία γιὰ τὸ καλὸ καὶ τὴν πρόοδο ὅλων μας. Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ βοηθήσῃ καὶ ὁ λαὸς νὰ νικήσῃ.

Β. Τσούπρας

Πρόσκληση γιὰ συνεργασία

συνέχεια ἀπό τή σελ. 1

που ἀκόμη πιὸ ἐπιτακτική. Γι' αὐτὸ ἡ συμμετοχή σας εἶναι ἀναγκαία.

Γιὰ νὰ γίνῃ ὅμως ἡ συνεργασία ἀξιόπιστη καὶ συνεχής, πρέπει νὰ στηρίζεται πάνω σὲ θεμελιώδεις ἀξίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὶς ὁποῖες ἐπαναλαμβάνουμε ἐδῶ: α) Ὁ σεβασμὸς τοῦ ἀνθρώπου ὡς προσώπου καὶ ὡς κοινωνίας, β) ἡ προστασία τοῦ περιβάλλοντος, γ) ἡ προάσπιση τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὅπου γῆς, δ) ἡ διεύρυνση τῆς δημοκρατίας, ε) ἡ κοινωνικὴ συνεργασία μακριὰ ἀπὸ ατομοκρατικές-κεφαλαιοκρατικὲς ὡς καὶ μαζικοκρατικὲς πρακτικές καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀλληλοβοηθητικοῦ κοινοτικοῦ πνεύματος.

Ὅσοι λοιπὸν πιστεύετε στὶς παραπάνω ἀρχές, ἐλᾶτε νὰ συνεργαστοῦμε ἐπὶ ἴσοις ὅροις γιὰ τὸ καλὸ ὅλων.

Ἀπὸ τὴν Ε.Χ.Ε.

Πρὸς πλουσίους

«Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις· 2 ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε* καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα* γέγονεν, ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται*, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν. 3 ὡς πῦρ ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. 4 ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων* τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. 5 ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 6 κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.»

(Καθολικὴ Ἐπιστολὴ Ἰακώβου Ἀδελφοθέου, κεφ. Ε')

σέσηπε = ἔχει σαπίσει.
σητόβρωτα = φαγωμένα ἀπὸ τὸν σκόρο.
κατίωται = ἔχει σκουριάσει.
τῶν ἀμησάντων = αὐτῶν ποὺ θέρισαν.

σ.σ. Εἴθε ὅλοι οἱ πλούσιοι νὰ λάβουν τὸ μήνυμα τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου (†23 Ὀκτωβρίου) καὶ νὰ χρησιμοποιήσουν τὸν πλοῦτο τους ὡς δῶρο Θεοῦ καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν συνανθρώπων τους, ὥστε νὰ ἀποφύγουν τὴν καταδίκη καὶ νὰ εὕρουν σωτηρία.

Κλαυσίγελο

«Καὶ ναὶ καὶ ὄχι»

–Γειά σου, γερο – τσάκαλε.

–Καλῶς τὸ τσακαλόπουλο.

–Τά 'μαθες, γερο – τσάκαλε, τὰ νέα μας μαντάτα;

–Τί εἶναι ρὲ τσακαλοκούταβο;

–Νά, γερο –τσάκαλε. Κλείσαμε συμφωνία μὲ τὴν κυβέρνηση τῶν χαζοβοσκῶν. Μᾶς ἀφήνουνε νὰ ἔχουμε τὸ ὄνομα μακροσώματοι, νὰ οὐρλιάζουμε ὅσο θέλομε καὶ νὰ λέμε ὅ τι θέλουμε. Ἁπλῶς νὰ καθώμαστε λίγο πρὸς τὸ βορρά, γιὰ νὰ μὴν τοὺς κρύβουμε τὸν ἥλιο. Μόνον ποὺ πρέπει ὅλοι νὰ πᾶμε νὰ ψηφίσουμε τὴν συμφωνία.

–Τί λές, ρὲ παλιοκούταβο; Ἅμα πᾶμε νὰ ψηφίσουμε, θὰ μᾶς περάσουνε ὅτι κάνουμε ὅ τι μᾶς λένε. Δὲν θὰ πάῃ κανεὶς νὰ ψηφίσῃ. Τὸ πολὺ πολὺ νὰ πᾶνε μερικοί, ὥστε νὰ τοὺς μπερδέψουμε. Ἔτσι ἄλλοι θὰ φχαριστιοῦνται μὲ τὸ ναὶ καὶ ἄλλοι μὲ τὸ ὄχι.

–Μπράβο, γερο – τσάκαλε. Θὰ τοὺς χορέψουμε τοὺς χαζοὺς τσοπαναραίους καὶ σιγὰ σιγὰ θὰ τοὺς πάρουμε καὶ τὴν ἄλλη μακροσώματη περιοχή τους.

–Βούλωστο, βρὲ τσακαλόπουλο, μὴν σὲ ἀκούσουν καὶ καταλάβουν τὰ σχέδιά μας.

ἡ τσούχτρα

Ἡ κοινὴ Ἑλληνική

συνέχεια ἀπό τή σελ. 1

χεῖς συγγραφεῖς. Γι' αὐτὸ ὀνομάζεται καὶ Ἀλεξανδρινή. Αὐτὴ καὶ μόνον αὐτὴ θὰ μποροῦσε νὰ ὀνομασθῇ καὶ μακεδονική, ἀφοῦ ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Ἀντιόχεια ἱδρύθηκαν καὶ πρωτοκατοικήθηκαν ἀπὸ Μακεδόνες.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ ψευδεπίγραφο νοτιοσλαβικὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα δὲν ἔχει καμμία σχέση μὲ τὴν κοινὴ ἑλληνική-ἀλεξανδρινή-μακεδονική, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ ξένοι μισέλληνες καὶ οἱ ντόπιοι ἀνθέλληνες. Στὴν πραγματικὴ κοινὴ ἑλληνική, ποὺ ὅπως εἴπαμε ξεκινάει ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ τετάρτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος καὶ διαρκεῖ μέχρι τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ἐνάτου, ἔχει γραφῆ ὅλη ἡ ἀνθρώπινη ὡς καὶ ἡ θεία σοφία, ὅπως ἡ Καινὴ Διαθήκη, ἡ Θεία Λειτουργία καὶ οἱ πολυάριθμοι ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας, τὰ συγγράμματα τῶν Πατέρων καὶ μάλιστα μετὰ τὸν ἕβδομο αἰῶνα ὅλα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα.

Ἀκόμη καὶ μὴ Ἕλληνες συγγραφεῖς χρησιμοποιοῦσαν τὴν κοινὴ ἑλληνική, ἀφοῦ εἶχε πιὰ καταστῆ τὸ κοινὸ γλωσσικὸ ὄργανο ὅλων τῶν κατοικούντων πέριξ τῆς λεκάνης τῆς Μεσογείου. Ὡς γνωστόν, καὶ αὐτὴ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, ἐνῷ ἦταν γραμμένη στὴν παλαιὰ ἑβραϊκή, μεταφράστηκε τὸν τρίτο αἰῶνα στὴν ἑλληνική. Μερικὰ μάλιστα βιβλία της σῴζονται μόνον στὴν ἑλληνική.

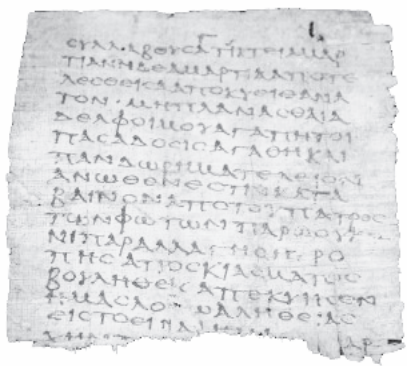

Αὐτὴν λοιπὸν τὴν κοινὴ γλῶσσα τῶν πανελλήνων, τὴν ὑπεραιωνόβια καὶ μελίρρυτο, τὴν κόρη τῆς ἀρχαίας καὶ μητέρα τῆς νεοελληνικῆς ἔπρεπε νὰ τὴν κρατοῦμε ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ, νὰ τὴν μαθαίνωμε ὅλοι, νὰ τὴν χρησιμοποιοῦμε στὶς ἐπίσημες ἐκδηλώσεις μας καὶ νὰ τὴν διαδίδωμε σὲ ὅλους τοὺς ἄλλους λαούς, ὥστε νὰ καταστῆ καὶ σήμερα διεθνῶς τὸ κοινὸ γλωσσικὸ ὄργανο τοῦ πνεύματος.

Δὲν εἶναι κρίμα καὶ ἄδικο, δὲν εἶναι παραφροσύνη τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ νὰ διδάσκωνται στὰ σχολεῖα τῶν ξένων ἐθνῶν καὶ ἐμεῖς νὰ τὰ περιφρονοῦμε; Δὲν εἶναι παράλογο νὰ χρησιμοποιοῦμε τὴν κοινὴ ἑλληνικὴ σὲ ὅλες τὶς Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ νὰ μὴν τὴν ἔχωμε διδαχθῆ, ὥστε νὰ κατανοοῦμε καὶ νὰ γευώμεθα τὸ πλούσιο περιεχόμενό των; Τὸ λάθος τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων εἶναι ὅτι περιμένομε ἀπὸ μισέλληνες καὶ ἀνθέλληνες νὰ μᾶς μάθουν ἑλληνικά, ἀπὸ κεφαλαιοκράτες νὰ μᾶς μάθουν κοινωνικὴ πρόνοια, ἀπὸ ὑλιστὲς νὰ μᾶς διδάξουν τὸ πνεῦμα κὶ ἀπὸ δεσποτοκράτες νὰ μᾶς δείξουν τὴν ταπείνωση.

Ἂν προσέξωμε καλά, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶστες, θὰ διαπιστώσωμε ὅτι σὲ ὅλες τὶς Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ τελείως ἄγνωστες λέξεις εἶναι ἐλάχιστες. Ἰδιαίτερα δὲ ἀπὸ τὴν Δοξολογία μέχρι τὸ «Δι' εὐχῶν» τῆς Θείας Λειτουργίας, οἱ ἄγνωστες λέξεις μετριοῦνται στὰ δάχτυλα, τὶς ὁποῖες, ἄν οἱ κληρικοί μας κάπου κάπου τὶς ἐξηγοῦσαν, τότε ἡ συμμετοχὴ τῶν πιστῶν στὰ τελούμενα θὰ ἦταν γονιμώτερη καὶ ἡ ὠφέλεια μεγαλύτερη. Καὶ σὲ αὐτὴν τὴν Καινὴ Διαθήκη οἱ τελείως ἄγνωστες λέξεις καὶ φράσεις μόλις ξεπερνοῦν τὶς ἑκατό. Ἄλλωστε ἔχει ἀποδειχθῆ ὅτι ἡ χρησιμοποίηση μεταφράσεων κατὰ τὴν ὥρα τῶν Ἀκολουθιῶν μᾶλλον ἐπιφέρει σύγχυση παρὰ διευκόλυνση στοὺς συμμετέχοντες.

Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη καὶ μάλιστα ἐπιτακτικὴ νὰ μάθωμε ὅλοι τὴν κοινὴ ἑλληνική, νὰ τὴν χρησιμοποιοῦμε στὶς ἐπίσημες ἐκδηλώσεις μας καὶ νὰ τὴν προωθοῦμε στοὺς ξένους λαούς, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοὺς κατ' ἔτος περιηγητές μας. Τὸ πῶς θὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ ἐκμάθηση, ἡ διδασκαλία καὶ προώθηση τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς θὰ ἐξετασθῆ κατὰ τὴν **σύσκεψη τῆς 21ης Ὀκτωβρίου, ἡμέρας Κυριακῆς καὶ ὥρα 6:00μ.μ. στὴν αἴθουσα τῶν Ἐπάλξεων**, στὴν ὁποία παρακαλοῦμε νὰ συμμετάσχετε ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες, πρὸ παντὸς αὐτοὶ ποὺ μένουν στὴν Ἀττική. Ἐπειδὴ ἡ προσπάθεια αὐτὴ ἀποσκοπεῖ στὴν πνευματική, μορφωτικὴ καὶ κοινωνικὴ καλλιέργεια ὅλων μας, ὀφείλομε ὅλοι νὰ συμβάλωμε στὴν εὐόδωσή της γιὰ τὸ καλὸ ὅλων. Εἶναι εὐκαιρία νὰ δείξετε καὶ σεῖς, ἀγαπητοί μας ἀναγνῶστες, τὴν προθυμία σας γιὰ σπουδαῖα, κοινωφελῆ ἔργα.

Σᾶς περιμένομε

Βιβλιοκριτικὴ
«Δυὸ καλοκαίρια στὰ βουνὰ»

συνέχεια ἀπό τή σελ. 1

γιὰ τοὺς σημερινοὺς ἰθύνοντες καὶ γιὰ τὸν ἀδαῆ λαὸ νὰ σημαίνη μόνο «ἀγορές», δηλαδὴ χρῆμα (…)

Με τὸ πόνημα αὐτὸ ὁ κ. Τσούπρας ἀποδεικνύει ὅτι διαθέτει λογοτεχνικὸ τάλαντο. Μὲ ὄμορφη γλῶσσα, γλαφυρὲς περιγραφές, καὶ θαυμάσιες εἰκόνες, μᾶς μεταφέρει σὲ ἕναν κόσμο, ποὺ πέρναγε μὲν τότε δύσκολα ἀλλὰ παρέμενε πάντοτε ἁγνός. Σὲ ἕναν κόσμο, ποὺ ἕνα παιδὶ προσπαθεῖ νὰ βοηθήση τὴν ἀδελφή του καὶ τὴν οἰκογένειά του. **Ἕνα παιδὶ γεμᾶτο Ἀγάπη, Πίστη, Σεβασμό, καὶ ταυτόχρονα γεμᾶτο δίψα γιὰ μάθηση**.

Μεταφέρει λόγια διαφόρων προσώπων, ποὺ θὰ μποροῦσαν τώρα νὰ διδάξουν Ἑλλάδα καὶ Ὀρθοδοξία σὲ ἕναν ἀνερμάτιστο σημερινὸ νεοελλαδικὸ «πολιτισμό». Χαρακτηριστικὰ εἶναι τὰ λόγια τοῦ καλλίφωνου Μητροπολίτη Ἠλείας Ἀντωνίου καὶ **οἱ παραινέσεις τοῦ Ἱεράρχη νὰ μείνουμε ἑνωμένοι μέσα στὴν ὀρθόδοξη πίστη μας, μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀντίχριστους καὶ ἀπάνθρωπους τυράννους... Τὰ λόγια του θὰ μποροῦσαν νὰ ἀποτελέσουν ὁδηγὸ παραινέσεων γιὰ τὸ σήμερα**. Ἔτσι πρέπει νὰ εἶναι πάντα οἱ ἀληθινοὶ Ἱεράρχες (…)

Ὁ συγγραφέας στὴν συνέχεια κάνει μαθήματα γιὰ τὸ **πῶς ἕνα παιδὶ πρέπει νὰ ἔχη ἀπορίες πάνω στὴν γλῶσσα, ποὺ συνεχῶς μαθαίνει. Ἂν ὅλα τὰ παιδιὰ σήμερα ἔκαναν τὸ ἴδιο καὶ εἶχαν ἀπορίες, ὅλα θὰ ἦσαν διαφορετικά**...

Διδάσκει ἀκόμα πῶς νὰ γνωρίζη ἕνα ἄτομο, ποὺ δὲν ξέρει σήμερα πολλὰ πράγματα ἀπὸ τὸ τυπικὸ μίας ἐκκλησίας, σὲ ποιὸν Ἅγιο ἢ Ἁγία εἶναι ἀφιερωμένος ἕνας ναός! (…) **Διδάσκει γιὰ τὴν ἄρρηκτη σχέση Ἑλληνισμοῦ – Ὀρθοδοξίας, γιὰ τὸν Πλάτωνα, τὸν Ἀριστοτέλη, τοὺς ἑπτὰ Σοφούς, τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες... (…) Διδάσκει γιὰ τὸν Σταυρό, ποὺ ἔκαναν στὸ οἰκογενειακὸ τραπέζι, τρώγοντας τὸν ἄρτο τὸν ἐπιούσιο**...

Καταπληκτικὰ δοσμένο τὸ κεφάλαιο «τσακωμὸς μὲ τὸν γάϊδαρο» καὶ τὸ μάθημα ποὺ τοῦ ἔκανε ὁ ξένος γιὰ νὰ μὴ κτυπᾶμε τὰ ζῶα... **Καὶ φυσικὰ τὴν συμβουλή του ὅτι «ἡ βία γεννᾶ βία»...**

Δὲν ξέρω τὶ νὰ πιάσω καὶ τὶ νὰ ἀφήσω ἀπὸ αὐτὸ τὸ θαυμάσιο βιβλίο, στὸ ὁποῖο προβλέπω ὅτι θὰ καταφεύγω συχνά, ὅποτε θέλω νὰ ξεφύγω ἀπὸ τὴν σημερινὴ ἀπαξίωση καὶ νὰ ταξιδέψω σὲ ἕναν κόσμο ποὺ ἔζησα καὶ συνεχίζω νὰ τὸν ὀνειρεύομαι... Κάθε σελίδα καὶ μία ἀπόλαυση!!!

Χρηστικώτατο τὸ προσάρτημα στὸ τέλος μὲ τὴν σωστὴ γραμματικὴ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης (...)

Προτείνω, λοιπόν, ἀνεπιφύλακτα αὐτὸ τὸ βιβλίο. Προμηθευτῆτε τό, ὅπως προμηθεύεσθε τὴν τροφή. Ἐξ ἄλλου κι αὐτὸ τροφὴ τοῦ πνεύματος εἶναι. Θὰ μάθετε πολλὰ οἱ νεώτεροι, θὰ θυμηθῆτε οἱ παλαιότεροι, θὰ συγκινηθῆτε οἱ εὐσεβεῖς!

Ἀντώνιος Ἀ. Ἀντωνᾶκος
Καθηγητὴς
Κλασσικὸς Φιλόλογος,
Ἱστορικός, Συγγραφέας

* διασκευάστηκε πρὸς δημοσίευση

Μπροστὰ στὸ δίκιο καὶ στὸ ἄδικο

Λέει ὁ μικρὸς στὸν φίλο του δικηγόρο: «Νὰ σὲ ρωτήσω κάτι;» «Λέγε!» τοῦ λέει ὁ δικηγόρος. «Σὲ ὅλη μου τὴν ζωὴ ὅλοι οἱ ἄλλοι, οἱ γονεῖς μου, τὰ ἀδέρφια μου καὶ οἱ γνωστοί μας, γιὰ ὅ, τι γίνεται, λένε ὅτι φταίω ἐγώ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ξύλο ποὺ μοῦ δίνουν, μὲ μαλώνουν καὶ μὲ βρίζουν. Εἶμαι τόσο κακός; Ἀκόμη καὶ ὁ παπα-Ἀλέξης φοβήθηκε μὴν τοῦ κλέψω τὸ βιβλίο, καὶ σὺ μάλωσες ἐμένα ποὺ εἶχα καβγὰ μὲ τὸν γάϊδαρο καὶ δὲν μάλωσες τὸν γάϊδαρο ποὺ ἔφταιγε. Πές μου, σὲ παρακαλῶ, γιατὶ γίνεται αὐτό;»

Ὁ δικηγόρος, μόλις ἄκουσε τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ μικροῦ γιὰ τὸν καβγὰ μὲ τὸν γάϊδαρο, χαμογέλασε καί, ἁπλώνοντας τὸ χέρι του, χτύπησε ἐλαφρὰ τὴν πλάτη τοῦ μικροῦ. «Κανείς, μικρέ μου, δὲν εἶπε ὅτι εἶσαι ὁ χειρότερος τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ σὺ δὲν πρέπει νὰ θεωρῆς τὸν ἑαυτό σου τὸν καλύτερο τοῦ κόσμου. Παραδέχεσαι ὅτι κάνεις καὶ σὺ λάθη;» «Βεβαίως», τοῦ ἀπαντάει ὁ μικρός. «Τὸ κακὸ ὅμως εἶναι ὅτι δὲν μὲ μαλώνουν μόνον γιὰ τὰ λάθη μου, ἀλλὰ καὶ ὅταν δὲν κάνω λάθος, ὅταν δὲν φταίω, καὶ μάλιστα πολλὲς φορὲς ἀκόμη καὶ ὅταν κάνω τὸ σωστό. Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἀντέξω, μὲ πνίγει τὸ δίκιο μου».

«Ἄκου, μικρέ, τὸ ποιός ἔχει δίκιο ἢ ἄδικο, τὸ τί εἶναι ἀλήθεια ἢ ψέμα καὶ τὸ τί εἶναι καλὸ ἢ κακό, εἶναι πολὺ δύσκολο κανεὶς νὰ τὸ καταλάβη. Καὶ τὸ δυσκολώτερο εἶναι νὰ παραδεχτῇ κανεὶς ὅτι ἔχει ἄδικο καὶ λάθος. Ἀπὸ ὅσα θὰ σᾶς ἔχη πεῖ ὁ δάσκαλός σας, οἱ Πρωτόπλαστοι δὲν τιμωρήθηκαν, γιατὶ παρέβησαν τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ κυρίως γιατὶ δὲν παραδέχτηκαν τὴν ἁμαρτία τους. Ἑπομένως, οἱ μεγαλύτεροι καὶ γεροντώτεροι νομίζουν ὅτι αὐτοὶ ἔχουν πάντα δίκιο καὶ ὅτι εἶναι σωστὸ ὅ, τι λέγουν. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπαιτοῦν ἀπὸ τοὺς μικρότερους νὰ τοὺς ὑπακούουν.

Ἐσεῖς τὰ παιδιά, ἐπειδὴ τώρα μαθαίνετε γράμματα, νομίζετε ὅτι τὰ ξέρετε ὅλα καί, θέλοντας νὰ κάνετε τοῦ κεφαλιοῦ σας, δὲν ἀκοῦτε κανέναν. Καὶ ἔτσι ἡ σύγκρουση ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους καλὰ κρατεῖ. Νά, γιατὶ στὸ δικαστήριο χρειάζονται οἱ μάρτυρες, γιὰ νὰ βεβαιώσουν τὴν ἀλήθεια, γιατὶ ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς διαδίκους ὑποστηρίζει ὅτι αὐτὸς μόνον ἔχει δίκιο καὶ ὁ ἄλλος ἄδικο. Ὁ κάθε ἄνθρωπος καὶ μάλιστα ὁ κάθε νέος πρέπει νὰ ξέρη ποιό εἶναι τὸ καλό, τὸ σωστὸ καὶ τὸ δίκαιο καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ τὸ πράξη. Πρέπει ὅμως ταυτόχρονα νὰ ξέρη ὅτι καὶ ὁ ἴδιος μπορεῖ γιὰ κάποιο θέμα νὰ ἔχη λάθος καί, μὲ ἢ χωρὶς τὴν θέλησή του, νὰ κάνη τὸ κακὸ καὶ νὰ λέη ψέματα.

Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι δυνατὸν νὰ κάνη καὶ τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό, δὲν πρέπει νὰ στενοχωριέται ἐὰν οἱ ἄλλοι τὸν μαλώνουν γιὰ κάτι ἢ τὸν θεωροῦν φταίχτη, ἀλλὰ νὰ ἐξετάζη καλὰ ἐὰν πράγματι ἔχη κάνει λάθος ἢ ἔχη κάνει κάτι κακὸ ἢ ἐὰν ἔχη πεῖ ψέμα. Καί, γιὰ νὰ εἶναι σίγουρος, μαζὶ μὲ τὸν ἔλεγχο τοῦ ἑαυτοῦ του, πρέπει νὰ ρωτάη καὶ κάποιον γνωστικὸ ἄνθρωπο, νὰ τοῦ πῇ τὴν γνώμη του.

Νά, γιατὶ ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὴν ἐξομολόγηση, κατὰ τὴν ὁποία ὁ πνευματικὸς βοηθάει αὐτὸν ποὺ ἐξομολογεῖται νὰ καταλάβη τὸ λάθος του καὶ νὰ μετανοήση. Ἄρα, δὲν πρέπει νὰ στενοχωριέσαι ἐὰν οἱ ἄλλοι σοῦ δίνουν εὐθύνη ἢ σὲ μαλώνουν, ἀκόμα καὶ ὅταν σὲ χτυποῦν. Βεβαίως, θὰ ὑποστηρίξῃς τὸ δίκιο σου καὶ τὴν ἀλήθεια σου, ὅσο μπορῆς, ἀλλὰ χωρὶς στενοχώρια καὶ ἐπιθυμία γιὰ ἐκδίκηση. Πρὸ παντὸς αὐτό, νὰ μὴν γεννηθῇ μέσα σου κακία γιὰ αὐτοὺς ποὺ σοῦ κάνουν κακό, γιατὶ τότε γίνεσαι καὶ σὺ τὸ ἴδιο. Ἄκου τώρα μιὰ ἱστορία: Ξέρεις ποιός ἦταν ὁ Σωκράτης;»

«Ναί», λέει ὁ μικρός, «ἕνας σοφὸς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος». «Αὐτὸν λοιπὸν τὸν Σωκράτη», συνεχίζει ὁ δικηγόρος, «κάποιος τὸν χτύπησε καὶ μάλιστα τὸν κλώτσησε καὶ οἱ φίλοι του τὸν ρώτησαν: ''Γιατὶ δὲν ἀνταποδίδεις τὸ χτύπημα, ἀλλὰ κάθεσαι καὶ τὶς τρῶς;'' Καὶ ὁ Σωκράτης μὲ τὴν σειρά του τοὺς ρωτάει: ''Ἕνας γάϊδαρος μὲ κλώτσησε, θέλετε νὰ τὸν κλωτσήσω καὶ ἐγώ;'' Σὰν νὰ τοὺς ἔλεγε: ''Θέλετε νὰ γίνω καὶ ἐγὼ γάϊδαρος;''

«Ἄχ, ὡραῖα!», λέει ὁ μικρός. «Μήπως θυμᾶσαι πῶς τὰ εἶπε αὐτὰ στὰ ἀρχαῖα;» «Ναί», ἀπάντησε ὁ δικηγόρος. ''Ὄνος μὲ ἠλάκτισε, κἀγὼ ἀντιλακτίσω αὐτόν;'' ''Λακτίζω'' σημαίνει κλωτσάω. Ἄρα, μικρέ, μὴν μοῦ στενοχωριέσαι, ὅταν σὲ ἀδικοῦν οἱ ἄλλοι. Σπάνια ξέρουν ὅτι σὲ ἀδικοῦν, γιατὶ καὶ αὐτοὶ νομίζουν ὅτι ἔχουν δίκιο».

[Ἀπὸ τὸ νέο βιβλίο μας «Δυὸ καλοκαίρια στὰ βουνά», ποὺ διανέμεται ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας]

Αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου

14. Ἀναστάσιος

Ὁ Ἀναστάσιος ποὺ ἔφερε τὴν προσωνυμία «Δίκορρος» γιατὶ τὸ ἕνα του μάτι εἶχε ἄλλο χρῶμα, ἦταν «Σιλεντιάριος» (κατώτερος ἀξιωματικὸς τῶν συγκλητικῶν) καὶ καταγόταν ἀπὸ τὸ Δυρράχιο τῆς Ἰλλυρίας. Ἀναγορεύτηκε αὐτοκράτορας μετὰ ἀπὸ σκευωρίες τῆς Ἀριάδνης, τὴν ὁποία παντρεύτηκε ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ζήνωνος. Στέφθηκε στὸν ἱππόδρομο στὶς 3 Ἀπριλίου τοῦ 499 μ.Χ. Πέθανε ἀπὸ κεραυνὸ ἢ ἀποπληξία στὶς 9 Ἰουλίου τοῦ 518 μ.Χ.

Ὁ Ἀναστάσιος, ἐπειδὴ ἐνεπλάκη στὴν αἵρεση τοῦ Εὐτυχοῦς, ἀποδοκιμαζόταν ἀπὸ τὸν λαό. Γι' αὐτὸ ἀναγκάστηκε νὰ δώση ἔγγραφη ὁμολογία μὲ τὴν ὁποία ὑποσχόταν νὰ φυλάξη τὰ ὀρθόδοξα δόγματα τῆς Συνόδου στὴν Χαλκηδόνα, προκειμένου νὰ στεφθῇ αὐτοκράτορας. Ἔπειτα, ὅμως, ἀνακαλῶντας τὰ παραπάνω, κήρυξε ὅτι μποροῦσε νὰ φρονῇ κανεὶς ὅ, τι ἤθελε γιὰ τὸν Θεό. Ἐξώρισε, μάλιστα, τὸν Πατριάρχη Εὐφήμιο ποὺ ἀπέκρουσε ἀτρόμητα τὴν ἀποκήρυξη τῆς Συνόδου στὴν Χαλκηδόνα. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι φάνηκε ἐπίορκος, ὁ Ἀναστάσιος ἦταν καὶ ἐπιρρεπὴς σὲ φόνους, ἀκολασίες καὶ ῥαδιουργίες καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα, ἦταν ἄπιστος καὶ ἀσεβής.

15. Ἰουστῖνος

Ὁ Ἰουστῖνος ὁ Θρᾶξ ἀναγορεύτηκε αὐτοκράτορας στὶς 19 Ἰουλίου τοῦ 518 μ.Χ. σὲ ἡλικία 68 ἐτῶν. Καταγόταν ἀπὸ ταπεινὴ οἰκογένεια καὶ στὰ νεανικά του χρόνια ἦταν βοσκός. Καθὼς ἦταν ἀνίκανος γιὰ τὴν διοίκηση τοῦ κράτους, προσέλαβε γι' αὐτὴν τὸν ἀνηψιό του Ἰουστινιανό. Ὁ Ἰουστῖνος πέθανε τὴν 1η Αὐγούστου τοῦ 527 μ.Χ. ἀπὸ τραῦμα κατὰ τὸν πόλεμο, ὅταν μπῆκε στὸ πόδι του μιὰ αἰχμὴ βέλους. Σύζυγός του ἦταν ἡ Λουπικίνα, ἡ ὁποία, ἀφοῦ στέφθηκε, μετωνομάστηκε «Εὐφημία» καὶ ἔκτισε ἕναν ναὸ στὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Εὐφημίας.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Μέ γενικό τίτλο: «Σεμιναρίου Οἰκοδομῆς στήν Ὀρθοδοξία», ἀρχίζει τήν Δευτέρα, 8η Ὀκτωβρίου 2018 καί ὥρα 5.30' μ.μ. στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου, ὁδοῦ Ἀχαρνῶν, Ἐτήσιο Σεμινάριο, πού πραγματοποιεῖ ἡ «Ἐνοριακή Νεανική Ἑστία Ἁγίου Ἐλευθερίου» σέ συνεργασία μέ τήν «Πανελλήνια Ἕνωση Γονέων γιά τήν Προστασία τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πολιτισμοῦ τῆς Οἰκογενείας καί τοῦ Ἀτόμου» (Π.Ε.Γ.). Τό Σεμινάριο θά πραγματοποιεῖται ἑκάστη Δευτέρα, καθ' ὅλο τό ἐκπαιδευτικό ἔτος 2018-2019 καί ὥρα 5.30'-7.00' μ.μ., στήν αἴθουσα τῆς Ὑπαπαντῆς, κάτωθεν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου. Ἡ συμμετοχή στό Σεμινάριο εἶναι ἐλεύθερη, κατά δέ τό τέλος τοῦ Σεμιναρίου θά χορηγηθεῖ «Βεβαίωση Συμμετοχῆς» σέ ὅσους συμμετείχαν ἀνελλιπῶς.

Τό Πρόγραμμα ἔχει καταρτιστεῖ μέχρι τά Χριστούγεννα. Σύντομα θά γνωστοποιηθεῖ καί γιά τό ὑπόλοιπο ἔτος. Προσβλέποντας στόν Ἀρχηγό καί τελειωτή τῆς Πίστής μας, Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, εὐχόμαστε σέ ἐκπαιδευτές και ἐκπαιδευόμενους κάθε προκοπή.

Στοιχεία επικοινωνίας: Μεσογείων 429 (Τ.Θ. 60120), 153 10 Ἁγία Παρασκευή, Τηλ.: 210 6396665, Fax: 210 6082219, www.ppu.gr

ΕΠΑΛΞΕΙΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Ἰδιοκτησία:
Πολιτιστικὴ καὶ Κοινωνικὴ Κίνηση «Ἐπάλξεις»
Ἐκδότης:
Βασίλειος Τσούπρας,
Θεολόγος Κοινωνιολόγος
Γραφεῖα: Ζήνωνος 3, 104 31 Ἀθήνα
Τηλέφωνα: 210 52 30 948, 210 24 69 152
e-mail: epalxeis@otenet.gr
ἱστοσελίδα: www.epalxeis.gr
Προαιρετικές Εἰσφορές- Ἐμβάσματα:
ΕΠΑΛΞΕΙΣ

Εὐχὴ ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐλευθερώσας διὰ τοῦ πάθους καὶ τῆς Ἀναστάσεώς σου τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ, ὁ δι᾽ ὁράματος ἐν Τρωάδι (Πρ. 16,9) εἰπὼν τῷ Παύλῳ, «διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν», ὁ τὸν παλαιὸν Ἰσραὴλ πολλάκις βοηθήσας, ὁ σώσας τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς καὶ εἰπών, «Ἐπιστρέψω ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν οἰκτιρμῷ καὶ ὁ οἶκός μου ἀνοικοδομηθήσεται ἐν αὐτῇ (Ζαχ. 1,16), ὁ ἐμπνεύσας τῷ Ἰούδᾳ τῷ Μακκαβαίῳ λαλῆσαι, «κρεῖσσον ἡμᾶς ἀποθανεῖν ἐν τῷ πολέμῳ ἢ ἐπιδεῖν ἐπὶ τὰ κακὰ τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τῶν ἁγίων» (Α᾽ Μακκ. 3,59), ὁ κλαύσας ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, τὴν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον πατρίδα σου (Λκ. 19,41-44), ὁ προστατεύσας τὴν Ἑλλάδα, τὴν πατρίδα ἡμῶν «ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς» (πρβλ. Λκ. 1,71), ὁ ποιήσας τὸ ἔθνος ἡμῶν «ἔθνος ἅγιον καὶ λαὸν εἰς περιποίησιν» (πρβλ. Α΄ Πέτρ. 2, 9), ἐπάκουσον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ τῆς δεήσεως ἡμῶν.

Διασκέδασον πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ὡς καὶ πᾶσαν πονηρὰν βουλὴν καὶ μηχανὴν τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς διὰ τὴν Ἑλληνικωτάτην Μακεδονίαν ἡμῶν. Φώτισον τὸν νοῦν καὶ τὴν διάνοιαν τῶν ἀρχόντων ἡμῶν εἰς τὸ εἰδέναι τί τὸ συμφέρον διὰ τὴν Μακεδονίαν. Κραταίωσον αὐτοὺς πράττειν τὰ κράτιστα καὶ ἁρμόδια αὐτῇ. Ἐνδυνάμωσον τοὺς κατοίκους τῆς Μακεδονίας ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις τῆς θλίψεως αὐτῶν καὶ δὸς αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως καὶ ἰσχύος εἰς τὸ ὑπερασπίζεσθαι τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Ἐπάκουσον τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ σου τοῦ ἀγωνιζομένου διὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς φιλτάτης ἡμῶν πατρίδος καὶ τὴν περιφρούρησιν τῆς Μακεδονίας. Ἀπόστησον ἀφ᾽ ἡμῶν πᾶσαν κακόνοιαν, δαιμονικὴν ἐνέργειαν, πρᾶξιν ἐπιζήμιον καὶ ἔργα ἐρεβώδη καὶ ἀνθελληνικά, ἐπιβουλεύοντα τῇ ὑποστάσει καὶ ἀξιοπρεπείᾳ τῆς Μακεδονίας ἡμῶν. Φυγάδευσον πάντα διχασμὸν καὶ ἐμφύλιον διαμάχην ἐκ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀγωνιζομένου διὰ τὴν διάσωσιν τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ὑποστάσεως τῆς Μακεδονίας.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ συστήσας τὰ ἔθνη καὶ τὰς ὁροθεσίας αὐτῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Σημ. Ἡ εὐχὴ συνετέθη ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ.κ. Ἰωὴλ **γιὰ τὴν δύσκολη περίσταση ποὺ ἀντιμετωπίζει αὐτήν τὴν περίοδο ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Πατρίδα μας.**

Ἀρωγὲς γιὰ τὶς Ἐπάλξεις

Πανάγος Ἀθανάσιος	20€
π. Χρῆστος Φραγκίσκος	10€
Σπυροπούλου Παρασκευὴ	20€
Πολιτάκος Νικόλαος	30€
Κουτσούγερα Χριστίνα	10€
Κονταξὴς Θεόδωρος	10€
Πάνου Εὐφροσύνη	20€
Μαλταμπὲς Ἰωάννης	5€
Κοτρωνάκη Ἐλευθερία	20€
Σκουτέρη Τασία	10€
Ἀθηναίου Ξανθίππη	20€
Μ.Μ.	50€
Κατσίρης Δημήτριος	20€
Πασαλὴς Δημήτριος	20€
Σκορδᾶ Μαρία	20€
Παπανδρέου Κυριακὴ	20€
Οἰκονόμου Ἰωάννης	10€
Γιόβας Γιῶργος	10€
Τσουκάρης Σταμάτης	5€
Μπαϊρακτάρη Εὐγενία	50€
Κατζάβελου Πετρούλα	35€
Βελῆ Εἰρήνη	10€
Κουμπαρέλης Λάμπρος	20€

Διαδόστε καὶ στηρίξτε τὶς Ἐπάλξεις

Δραστηριότητες τῶν Ἐπάλξεων

Τελετὴ Ἁγιασμοῦ

Τὴν Κυριακὴ 23 Σεπτεμβρίου καὶ **ὥρα 11:00π.μ.**, στὴν κεντρικὴ αἴθουσα τῶν Ἐπάλξεων, **Ζήνωνος 3**, β' ὄρ., Ὁμόνοια ἔγινε ὁ ἁγιασμὸς γιὰ τὴν εἴσοδό μας στὸ νέο ἐκκλησιαστικὸ καὶ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος. Τὸν ἁγιασμὸ

ἐτέλεσαν ὁ π. Σεραφεὶμ Ῥίβιος, ἐφημέριος τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Κων/νου Ὁμονοίας, ὁ ὁποῖος προέστη ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, καὶ ὁ π. Βασίλειος Φέσσας, ἐφημέριος τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Γερασίμου Πολυκλινικῆς Ἀθηνῶν. Παρέστησαν ὁ π. Χρυσόστομος ἀπὸ τὸν Ἅγ. Κων/νο Ὁμονοίας, ἐκπρόσωποι κινήσεων καὶ πλῆθος κόσμου.

Παρουσίαση βιβλίου

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἁγιασμοῦ ἔγινε ἡ παρουσίαση τοῦ **νέου βιβλίου τοῦ κ. Βασιλείου Τσούπρα,** μὲ τίτλο «*Δυὸ καλοκαίρια στὰ βουνὰ*» καὶ ὑπότιτλο «*Πολὺ περπάτημα, λίγο παιχνίδι καὶ πάρα πολλὴ μάθηση*». Σχετικῶς ὡμίλησαν ὁ κ. Κων/νος Γανωτῆς, φιλόλογος-συγγραφέας, ποὺ συγκίνησε τὸ κοινὸ μὲ τὴν ἀνθρωπιά του, ἡ κ. Μαρία Ὑδραίου, φιλόλογος, ἡ ὁποία παρουσίασε μὲ γλαφυρότητα τὴν λογοτεχνικὴ πλευρὰ τοῦ βιβλίου, καὶ ἡ κ. Σοφία Μπεκρῆ, φιλόλογος – θεολόγος, ἡ ὁποία τόνισε περισσότερο τὰ ὀφέλη ποὺ θὰ ἀποκομίσουν οἱ νεώτεροι ἀπὸ τὴν ἀνάγνωση τοῦ βιβλίου, γιὰ τὴν τόνωση τῆς πίστεώς τους καὶ γιὰ τὴν εὐκολώτερη προσέγγιση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας μέσα ἀπὸ τὰ λειτουργικὰ κείμενα. Στὴν παρουσίαση εἶχε κληθῆ καὶ ὁ κ. Ἀντωνάκος, κλασσικὸς φιλόλογος, ἱστορικὸς καὶ συγγραφέας, ὁ ὁποῖος τελικὰ γιὰ προσωπικοὺς λόγους δὲν μπόρεσε νὰ παραστῆ, ἀπέστειλε ὅμως τὴν εἰσήγησή του, ἡ ὁποία ἀναγνώσθηκε καὶ δημοσιεύεται σὲ ἄλλη στήλη τοῦ παρόντος φύλλου. Τὴν συζήτηση συντόνισε ἡ κ. Μακρίνα Ῥάγκα, δικηγόρος, γενικὴ γραμματέας τῶν Ἐπάλξεων, ἡ ὁποία ἐξ ἀφορμῆς τοῦ βιβλίου

ἐξῆρε τὴν πολύχρονη καὶ πολύτιμη προσφορά τοῦ κ. Τσούπρα στὸ ἔργο τῶν Ἐπάλξεων. Ὁ ἴδιος εὐχαριστῶντας ὅλους τόνισε ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ βιβλίο σκοπὸ ἔχει νὰ μεταλαμπαδεύση τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν λειτουργικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, στὴν ὁποία μυήθηκε καὶ ὁ ἴδιος ἀπὸ μικρὸ παιδί, καὶ γιὰ τοὺς θησαυροὺς τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, ὅπου εἶναι γραμμένα τὰ κείμενα αὐτά. Ἀκολούθησε μουσικὸ πρόγραμμα ἀπὸ τὴν χιωρδία τῶν Ἐπάλξεων, μὲ παραδοσιακὰ καὶ ἀγωνιστικὰ τραγούδια. Στὸ τέλος, ὁ π. Σεραφεὶμ ἐπήνεσε τὴν προσπάθεια τῶν Ἐπάλξεων πρὸς διάσωση καὶ διάδοση τῶν πλουσίων ἑλληνοορθοδόξων παραδόσεων σὲ καιροὺς χαλεπούς.

Ἀσημίνα Τσάμου

«Ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός...»

συνέχεια ἀπό τή σελ. 1

τες πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὴν σχετικὴ ἑρμηνεία τῶν Πατέρων. Ἂς ἐπιχειρήσουμε, ὅμως, πρωτίστως, νὰ τὸ προσεγγίσωμε κάπως εὐρύτερα.

Ὁ ἄνθρωπος, παρὰ τὶς ἀπίστευτες ἱκανότητές του καὶ τὰ ἀναρίθμητα ἐπιτεύγματά του, στεκόταν ἀνέκαθεν μὲ δέος μπροστὰ στὸν θάνατο. Οἱ τραγικοί μας ποιητές, ἰδιαιτέρως ὁ Σοφοκλῆς, περιγράφουν μὲ παραστατικότητα, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ μεγαλεῖο αὐτὸ τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, τὴν θαυμαστὴ πρόοδο τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν συνεχῆ του ἐξέλιξη, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν παντελῆ του ἀδυναμία μπροστὰ στὸν ἀδυσώπητο θάνατο. Ἂς παρακολουθήσουμε τὰ λόγια του : «Πολλὰ τὰ δεινὰ κοὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει» = Πολλὰ εἶναι τὰ φοβερὰ ἀλλὰ τίποτε φοβερώτερο δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο –ὑπονοώντας τὴν ἐπινοητικότητα καὶ τὶς ἱκανότητές του–. Ὁ «περιφραδὴς ἀνὴρ» (= τετραπέρατος ἄνθρωπος) διακρίνεται τόσο γιὰ τὰ ἄλλα του ἐπιτεύγματα –διασχίζει τὶς θάλασσες, ὀργώνει τὴ γῆ, δαμάζει τὰ ἄγρια θηρία– ὅσο καὶ γιὰ τὴν πνευματική καὶ κοινωνική του πρόοδο —ἀνάπτυξη τῆς σκέψης, καλλιέργεια ἐπιστημῶν, ὀργάνωση κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ βίου. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι «παντοπόρος» (= πολυμήχανος), «νόσων δ' ἀμηχάνων φυγὰς ξυμπέφρασται» (= καὶ γιὰ τὶς ἀγιάτρευτες ἀρρώστιες ἔψαξε καὶ βρῆκε γιατρειές). «Ἅιδα μόνον φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται» (= μόνον τὸν Χάρο νὰ ξεφύγη δὲν θὰ μπορέση), διαπιστώνει μὲ νόημα ὁ ποιητὴς στὸ Α' Στάσιμο τῆς «Ἀντιγόνης».

Τραγική, ἀλήθεια, διαπίστωση! Μπροστὰ στὸν θάνατο ὁ ἄνθρωπος στέκεται ἀμήχανος καὶ ἀβοήθητος. Οὔτε τὰ ἐπιτεύγματά του, οὔτε ἡ ἐξυπνάδα του, οὔτε τὰ πλούτη του, οὔτε κανένα ἄλλο μέσο δὲν μπορεῖ νὰ ἀποτρέψη τὸν θάνατο. Οἱ σοφοὶ κατὰ τ' ἄλλα πρόγονοί μας, μὴν μπορῶντας νὰ ἑρμηνεύσουν τὶς διάφορες συμφορὲς καὶ τὰ δεινὰ τοῦ βίου, διατύπωσαν τὸ ῥητό: «Μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης. Κοινὴ γὰρ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον».

Οἱ φιλόσοφοι, μὲ τὴν σειρά τους, τὴν ἴδια περίοδο, ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὰ ῥεύματα τῆς ἐποχῆς των καὶ ἰδιαιτέρως τὴν σοφιστικὴ κίνηση, δὲν ἀπέδιδαν τὶς αἰτίες γιὰ τὰ πάντα ἀδιακρίτως σὲ ὑπερφυσικοὺς παράγοντες, στὸν θεό, στὴν τύχη, στὴν μοῖρα, στὴν ἀδυσώπητη ἀνάγκη, ποὺ βρίσκεται ὑπεράνω ὅλων («Ἀνάγκα(η) καὶ θεοὶ πείθονται»). Σύμφωνα ὅμως μὲ τὸν Πλάτωνα, ποὺ εἶχε ἐπηρεαστῆ ἔντονα ἀπὸ ἀνατολικὲς δοξασίες, ἡ μοῖρα ἐξακολουθεῖ νὰ παίζη κυρίαρχο ῥόλο στὴν ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, περιορίζοντας τὴν ἐλευθερία του. Ἔτσι, οἱ τρεῖς Μοῖρες, οἱ κόρες τοῦ Δία καὶ τῆς Ἀνάγκης, ἡ Κλωθώ, ἡ Λάχεσις καὶ ἡ Ἄτροπος, συνυφαίνουν τὴν τύχη τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ ἄνθρωπος περιορίζεται ἁπλῶς στὸ νὰ ἐπιλέξη τὸ «μερτικό» του ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ποὺ μοιράζει ἡ Λάχεσις μὲ κλήρωση (< λαγχάνω = μοῦ πέφτει ὁ κλῆρος).

Ὁ συνδυασμὸς κλήρωσης καὶ ἐπιλογῆς ἦταν ἕνας τρόπος νὰ συμβιβάση κανεὶς τὴν ἐλευθερία μὲ τὴν ἀνάγκη. Ἡ ἐπιλογὴ τοῦ καθενός, καλὴ ἢ κακή, τὸν συνώδευε ἀναγκαστικὰ σ' ὅλη του τὴν ζωή· ἦταν ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητη.

Γι' αὐτό, ὁ κάθε ἄνθρωπος ὤφειλε νὰ εἶναι πολὺ προσεκτικὸς καὶ νὰ ἐπιλέγη ὕστερα ἀπὸ ὥριμη σκέψη. Οἱ φιλήδονοι π.χ., ποὺ ἐντυπωσιάζονταν ἀπὸ τὰ πλούτη καὶ τὶς ἀπολαύσεις, διάλεγαν βίους ποὺ τοὺς ὡδηγοῦσαν στὴν συνέχεια στὴν δυστυχία. Οἱ πεπαιδευμένοι ὅμως προτιμοῦσαν τὴν ἥσυχη καὶ ἐνάρετη ζωή, γλυτώνοντας ἔτσι ἀπὸ τὶς ταλαιπωρίες. Κατὰ τὸν Πλάτωνα, οἱ μὲν πρῶτοι βασανίζονται καὶ μετὰ θάνατον, οἱ δὲ δεύτεροι ἀπολαμβάνουν τὴν ἠρεμία καὶ μετὰ τὸν θάνατό τους.

Ἡ εὐθύνη, ἑπομένως, γιὰ τὴν ἐπιλογὴ ὁποιουδήποτε βίου βαρύνει ἀποκλειστικὰ τὸν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος καὶ ὑφίσταται τὶς συνέπειες αὐτῆς του τῆς ἀναπόδραστης ἐπιλογῆς. Ὁ Πλάτων εἶναι κατηγορηματικός: «αἰτία δ' ἑλομένου· θεὸς ἀναίτιος» (Πολιτεία 617c-e), δηλαδὴ ἡ εὐθύνη ἀνήκει σ' αὐτὸν ποὺ ἐπέλεξε, ὁ θεὸς δὲν ἔχει εὐθύνη.

Στὸ ἑπόμενο φύλλο θὰ ἐξετάσωμε τὴν ὀρθόδοξη ἀντίληψη σχετικὰ μὲ τὴν ἀπόδοση εὐθύνης στὸν Θεὸ γιὰ τὰ ἀνθρώπινα δεινά, στηριζόμενοι καὶ στὸ σύγγραμμα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «ὅτι οὐκ ἔστιν αἴτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός». Στὸ σύγγραμμα αὐτό, ὁ σοφὸς Βασίλειος ἀνατρέπει τὴν ὑποστηριζόμενη ἀπὸ πολλοὺς ἄποψη ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ὑπαίτιος γιὰ τὶς φυσικὲς καταστροφές, τὰ ποικίλα κακὰ καὶ τὶς ἀρρώστιες ποὺ συμβαίνουν καὶ ὅτι Ἐκεῖνος, ἐὰν ἤθελε, θὰ μποροῦσε νὰ προστατεύση τὸν ἄνθρωπο ἀπ' ὅλα αὐτά. Δυστυχῶς, τὴν ἄποψη αὐτὴ συμμερίζονται καὶ πολλοὶ Χριστιανοί, εἴτε ἀπὸ ἄγνοια εἴτε ἀπὸ ἀπουσία ἰσχυρῶν πνευματικῶν θεμελίων.

Σοφία Μπεκρῆ, φιλόλογος – θεολόγος